«Бекітемін»
Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасы
Өскемен қаласы бойынша білім бөлімінің
«№20 «Нұрпұлақ» балабақша-бөбекжайы»
КМҚК директоры _____ Ж. Е. Смагулова

«18» 10 2024 ж

Қарым-қатынас пен әлеуметтік өзара әрекеттесудің бұзылысы немесе қиындықтары бар 4–5 жастағы баламен жүргізілетін жеке ұйымдастырылған іс-әрекеттің жылдық жұмыс жоспары

(«Қарлығаш» ересек тобы)

Педагог-ассистент: Марболат Айкун

2024-2025 оқу жылы

Түсінік хат

Перспективалық жоспар 4–5 жастағы **қарым-қатынас және әлеуметтік өзара әрекеттесу бұзылысы, сөйлеу тілінің жалпы дамымауы (ОНР 1-деңгей)** диагнозы бар баланың ерекше білім алу қажеттіліктерін өтеуге бағытталып, Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы нормативтік құжаттарына сәйкестендіріліп жасалды.

Нормативтік-құқықтық негіздер:

– ҚР «Білім туралы» Заңы — мектепке дейінгі ұйымдарда барлық балаға тең мүмкіндік жасауды міндеттейді;

– ҚР Білім және ғылым министрінің №6 бұйрығы — педагог-ассистенттің функционалдық міндеттері мен жұмыс ережесі анықталды; педагог-ассистент баланың жеке даму ерекшеліктерін ескере отырып, инклюзивті ортада қолдау көрсетеді;

– ҚР Оқу-ағарту министрінің №338 бұйрығы — Инклюзивті білім беруді ұйымдастыру тәртібі бойынша жеке бағдарламаны дайындауға және жүзеге асыруға негіз болды;

– ҚР АИНБДҰҒПО Әдістемелік нұсқаулығы (Алматы, 2024) — «Мектепке дейінгі ұйымдарда ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау жеке бағдарламасы әзірлеу» нұсқаулығына сәйкес жасалды;

– 2025–2026 оқу жылына арналған Балаларды ерте дамыту институтының әдістемелік нұсқау хаты — мектепке дейінгі ұйымдар мен мектептердің мектепалды сыныптарында тәрбиелеу-білім беру процесін ұйымдастыру бойынша.

Жоспардың негізгі мақсаты:

Баланың коммуникативтік, таным-зияткерлік, әлеуметтік-эмоционалды дағдыларын түзете отырып дамыту; оның қоршаған ортаға бейімделуі мен болашақта жалпы білім беру үдерісіне қосылуына негіз даярлау.

Жоспар мынадай 5 негізгі дағдыны қамтиды:

– 1-дағды — Коммуникациялық дағды: ересекпен және балалармен қарым-қатынас орнату, тілдік белсенділікті арттыру, диалогқа түсу;

– 2-дағды — Әлеуметтік-эмоционалды дағды: эмоцияларын тану және реттеу, басқалармен бірлесіп ойнау, ортақ іс-әрекетке қатысу;

– 3-дағды — Өзіне-өзі қызмет ету дағдысы: киіну-шешіну, тамақтану, тәртіп ережелерін сақтау арқылы тұрмыстық дербестікті қалыптастыру;

– 4-дағды — Таным-зияткерлік дағды: зейін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту; заттарды салыстыру, жіктеу, топтастыру;

– 5-дағды — Қозғалыс дағдысы: ірі және ұсақ моториканы дамыту (саусақ жаттығулары, сурет, қию, ілгек тағу және т.б.).

Күтілетін нәтижелер:

– Бала педагогпен және балалармен қарапайым деңгейде қарым-қатынас жасайды;

– Байланыстырып сөйлеудің қарапайым түрін қолданады, шағын әңгіме құрастырады;

– Құрдастарымен ойнауға, бірлескен іс-әрекетке қатысады;

– Эмоциясын жеткізіп, басқа адамның көңіл күйін түсінеді;

– Мектепке қажетті негізгі дағдыларға (тәртіп сақтау, тапсырма орындау) бейімделеді.

Айы	Апта	Тақырыбы	Арнайы ұйымдастырылған т үзетуші іс-әрекеттің міндеттері	Көрнекіліктер
Қыркүйек	1-2 апта	**Менің балабақшам**	– Балабақша бөлмелерін, мұғалімдерін, жолдастарын тану және атау дағдысын дамыту – «Балабақша қандай?», «Кім жұмыс істейді?» сұрақтарына жауап беру – Балабақша ережелерін ойын арқылы меңгерту; ұжымда бірлесіп іс-әрекет жасауды үйрету – Ойыншықтарды, заттарды санау; «көп-аз», «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырату – «Менің балабақшам» суретін салу; саусақ жаттығулары арқылы моторика дамыту	– Балабақша суреттері, схема-карта – Кәсіп карточкалары (мұғалім, аспаз, күзетші) – Ойыншықтар, заттар жиынтығы
	3-4 апта	**Күз мезгілі**	– Күз белгілерін (жапырақ түсу, жауын, салқын) атау дағдысын дамыту – «Күз қандай?», «Табиғатта не өзгерді?» сұрақтарына жауап беру – Күзгі табиғатта бірлесіп бақылау жүргізу; эмоциясын білдіру – Жапырақтарды түсі бойынша топтастыру; маусымдарды ретімен атау – «Күз ағашы» аппликациясын немесе суретін жасау; саусақ бояуы	– Күз табиғатының суреттері – Нақты жапырақтар жиынтығы – Маусымдық карточкалар
Қазан	1-2 апта	**Жемістер**	– Жемістердің атын, түсін, пішінін, дәмін атау дағдысын дамыту – «Бұл не?», «Қандай?», «Тәтті ме, ащы ма?» сұрақтарына жауап беру – Нақты жемістерді ұстап, иіскеп тану; бірлесіп «дастархан» дайындау ойыны – Жемістерді екі белгі бойынша топтастыру; санын санау – Жеміс суретін бояу; пластилиннен жемістерді илеу арқылы моторика дамыту	– Нақты жемістер: алма, алмұрт, жүзім, өрік – Жемістер карточкалары – Пластилин, бояу
	3-4 апта	**Менің үйім, менің отбасым**	– Отбасы мүшелерінің атын, рөлін, сыртқы пішінін суреттер арқылы тану және атау – «Кім бұл?», «Не істейді?»,	– Отбасы фотосуреттері, иллюстрациялар – Үй жоспарының

			«Қайда тұрады?» сұрақтарына жауап беру – Отбасылық рөлдік ойынға қатысу; жылы сезімін білдіру – «Үй» ұғымын меңгеру; үй бөлмелерін атау, мақсатын түсіну – Отбасы суретін аппликация немесе сурет арқылы бейнелеу; моторика дамыту	схемасы – Аппликация материалдары
Қараша	1-2 апта	**Жиһаздар**	– Жиһаз түрлерін (үстел, орындық, кереует, диван, шкаф) тану және атау – Жиһаздың мақсатын түсіну; «Не үшін керек?» сұрағына жауап беру – Рөлдік ойында үй тіршілігін бейнелеу; жиһазбен дұрыс қарым-қатынас жасау – Жиһаздарды топтастыру; кіші заттар мен үлкен заттарды салыстыру – Жиһаз суретін салу немесе конструкциялау; ұсақ моторика дамыту	– Жиһаз суреттері, макеттері – Ойын үй жиынтығы (ойыншық жиһаз) – Кубиктер, конструктор
	3-4 апта	**Ойыншықтар әлемі**	– Ойыншықтардың атын, сипатын, мақсатын атау дағдысын дамыту – «Бұл не?», «Кіммен ойнаймыз?», «Қалай ойнаймыз?» сұрақтарына жауап беру – Бірлесіп ойнау ережесін меңгеру; кезекпен ойнауды үйрену – Ойыншықтарды түсі, пішіні, мөлшері бойынша топтастыру – «Менің сүйікті ойыншығым» суретін салу; саусақ ойындары	– Түрлі ойыншықтар: доп, қуыршақ, машина, кубик – Топтастыру карточкалары
Желтоқсан	1-2 апта	**Көліктер**	– Көлік түрлерін (жер, су, әуе) тану, атау және топтастыру дағдысын дамыту – «Бұл не?», «Қайда жүреді?», «Кім жүргізеді?» сұрақтарына жауап беру – Рөлдік ойында жүргізуші/жолаушы рөлін ойнауға қатысу – Транспорт түрлерін санау; «жылдам-баяу», «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырату – Машина немесе ұшақ суретін	– Транспорт суреттері мен ойыншықтары – Жол қозғалысы карталары

			салу; пластилиннен дөңгелек жасау	
	3-4 апта	**Қыс**	– Қыс белгілерін (қар, аяз, мұз) атау дағдысын дамыту – «Қыста не болады?», «Қыс қандай?» сұрақтарына жауап беру – Балалармен бірлесіп «қар» тақырыбында ойын ойнау; қысқа деген эмоциясын білдіру – Маусымдарды ретімен атау; қысқы және жазғы суреттерді салыстыру – «Қар үлпектері» аппликациясын жасау; ұсақ моторика дамыту	– Қыс суреттері, қар үлпектері шаблондары – Маусымдық карточкалар
Қаңтар	1-2 апта	**Қыс қызығы**	– Қысқы ойын-сауықтарды (шаңғы, сырғанақ, қар адамды, бал-балшық) атау – «Не жақсы?», «Не ұнайды?» сұрақтарына жауап беру; тілек айту дағдысы – Бірлесіп «қар адамды» жасау ойынына қатысу; командалық рух – Қысқы спорт түрлерін топтастыру; санын анықтау – «Қыс қызығы» суретін салу немесе аппликация жасау	– Қысқы ойын-сауық суреттері – Қар адамды шаблоны, аппликация материалдары
	3-4 апта	**Қысқы киімдер**	– Қысқы киім атауларын (пальто, тон, жемпір, қолғап, бас орамал) меңгеру – Киімді мақсатына қарай топтастыру; «Неліктен киеміз?» сұрағына жауап беру – Дербес киіну-шешіну алгоритмін меңгеру; реттілікті сақтау – Киімді санау; «жылы-жеңіл», «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырату – Қолғап бояу; киім суретін салу; моторика дамыту	– Қысқы киім суреттері, нақты киім-кешек үлгілері – Топтастыру карточкалары
Ақпан	1-2 апта	**Табиғат құбылыстары**	– Табиғат құбылыстарын (жауын, қар, жел, найзағай, кемпірқосақ) тану және атау – «Не болып жатыр?», «Неліктен?» сұрақтарына жауап беруге үйрету – Ауа-рай бақылауын жүргізу; эмоциясын білдіру – Табиғат құбылыстарын	– Табиғат құбылыстары карточкалары – Ауа-рай бақылау күнделігі

			суреттерде тауып, топтастыру – Жауын суретін салу; «тамшы» аппликациясын жасау	
	3-4 апта	**Көктем**	– Көктем белгілерін (жылыну, жапырақ шығу, құстар келуі) атау дағдысын дамыту – «Көктемде не өзгерді?», «Табиғатта не пайда болды?» сұрақтарына жауап беру – Бірлесіп табиғатты бақылауға шығу; эмоциясын білдіру – Маусымдарды ретімен атау; салыстыру – «Көктем» суретін салу немесе аппликация жасау	– Маусымдық суреттер сериясы – Табиғат бақылау карточкалары
Наурыз	1-2 апта	**Наурыз мейрамы**	– Наурыз мейрамымен, ұлттық дәстүрлермен таныстыру – «Наурыз мейрамың құтты болсын!» деп айту дағдысын қалыптастыру – Мерекелік атмосферада қуаныш сезімін білдіру; бірлесіп ойнау – Ұлттық киімдерді, тағамдарды тану және атау – Наурыз өрнектерін бояу; ою-өрнек аппликациясын жасау	– Наурыз мейрамы суреттері – Ұлттық киім, тағам карточкалары – Ою-өрнек шаблондары
	3-4 апта	**Жыл құстары**	– Жергілікті құстарды (қарлығаш, торғай, қарға, сауысқан) тану және атау – «Бұл қандай құс?», «Қай жерде тұрады?» сұрақтарына жауап беру – Бірлесіп құстарды бақылауға шығу; ұяларын жасауға қатысу – Ұшатын және жүгіретін жануарларды топтастыру – Құс суретін салу; пластилиннен дән жасау	– Құстар суреттері мен дыбыстары – Ұя макеті, тұқым жиынтығы
Сәуір	1-2 апта	**Гүлдер әлемі**	– Гүлдердің атын, бөліктерін (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл шоғы) атау – «Бұл не гүл?», «Қандай гүл?» сұрақтарына жауап беру – Бірлесіп гүл отырғызуға қатысу; гүлге күтім жасауды үйрету – Гүлдерді түсі, формасы бойынша топтастыру – Гүл суретін салу немесе аппликация жасау; гүл бояу	– Гүлдер суреттері мен нақты үлгілері – Топырақ, су кемесі, тұқым
	3-4	**Мен бір**	– Күнделікті тіршілік іс-	– Күн тәртібі

	апта	**күнім**	әрекеттерін (таңертең-күні-кешке) ретімен атау – Уақыт ұғымын меңгеру; «таңертең не істейміз?» сұрақтарына жауап беру – Тәуелсіздік дағдыларын нығайту: жуыну, тарану, тамақтану – Іс-әрекет карточкаларын ретімен орналастыру – «Менің күнім» схема-суретін жасау	карточкалары – Сағат макеті – Іс-әрекет схемалары
Мамыр	1-2 апта	**Менің отаным**	– Отан, туған қала/ауыл ұғымдарын меңгерту; ҚР туын, гербін тану – «Менің еліім қайда?», «Бізде не бар?» сұрақтарына жауап беру – Патриоттық сезімді ояту; ұлттық рәмізді мақтанышпен атау – Ел рәмізі карточкаларын тану; атауын қайталау – ҚР туын бояу; «Менің отаным» коллажын жасау	– ҚР туы, гербі, астана суреттері – Карта, ұлттық рәміздер карточкалары
	3-4 апта	**Жылдық мониторинг**	– Барлық 5 дағды бойынша жылдық нәтижені анықтау – Балалардың коммуникациялық, танымдық, моторикалық дамуын бақылау – Ата-аналармен нәтижелерді талқылау – Келесі оқу жылына ұсыныстар беру – Жылдық мониторинг бланктерін толтыру	– Мониторинг карточкалары – Жылдық есеп бланктері